DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 21 december 2011 *

I mål C-465/10,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Conseil d'État (Frankrike) genom beslut av den 5 juli 2010, som inkom till domstolen den 27 september 2010, i målet

Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration

mot

Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (referent) och E. Jarašiūnas,

* Rättegångsspråk: franska.

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och B. Cabouat, båda i egenskap av ombud,

— Polens regering, genom M. Szpunar, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom A. Steiblytė och J.-P. Keppenne, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 15 september 2011 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser huvudsakligen tolkningen av rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, s. 1) och rådets förordning (EEG) nr 4253/88 av den 19 december 1988 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 374, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 20; svensk specialutgåva, område 14, volym 1, s. 30) (nedan kallad förordning nr 4253/88).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration (inrikesministern och tillika ministern för utomeuropeiska områden, för lokala och regionala myndigheter och för invandring), å ena sidan, och Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre (handels- och industrikammaren i Indre) (nedan kallad CCI), å andra sidan, bland annat avseende den senare partens återbetalning av ett stöd som den mottagit från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) (nedan kallat Eruf-stödet).

Tillämpliga bestämmelser

Bestämmelserna om strukturfonder

3 Artikel 7.1 i rådets förordning (EEG) nr 2052/88 av den 24 juni 1988 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 185, s. 9), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2081/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 5; svensk specialutgåva, område 14, volym 1, s. 17) (nedan kallad förordning nr 2052/88), har följande lydelse:

”Överensstämmelse och kontroll

1. De åtgärder som finansieras av strukturfonderna eller får stöd från Europeiska investeringsbanken [EIB] eller andra befintliga finansieringsorgan ska överensstämma med bestämmelserna i fördragen, med de föreskrifter som antagits i anslutning till dessa och med gemenskapens politik, inklusive gemenskapens bestämmelser om … offentlig upphandling …”

4 I artikel 23 i förordning nr 4253/88 föreskrivs följande:

”Finansiell kontroll

1. För att garantera fullbordandet av de verksamheter som genomförs av offentliga eller privata entreprenörer ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att genomföra verksamheterna, nämligen

— regelbundet kontrollera att de verksamheter som finansieras av gemenskapen har genomförts korrekt,

— förhindra oegentligheter och vidta sanktioner mot sådana,

— återkräva medel som förlorats till följd av överträdelse eller försummelse. Utom i fall när medlemsstaten, förmedlaren eller entreprenören lägger fram bevis för att de var oskyldiga till överträdelsen eller försummelsen ska medlemsstaterna i andra hand vara skyldiga att återbetala felaktigt utbetalade belopp. …

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om de åtgärder som de vidtar i detta syfte och särskilt anmäla till kommissionen en beskrivning av de administrations- och kontrollsystem som inrättats för att se till att verksamheterna genomförs effektivt. De skall regelbundet informera kommissionen om hur de administrativa och rättsliga förfarandena framskrider.

…”

5 I artikel 8 i kommissionens beslut av den 16 december 1994 om godkännande av det samlade programdokumentet för gemenskapens strukturåtgärder i regionen Centre i Frankrike som omfattas av mål 2 (EGT L 384, s. 83), föreskrivs följande:

”Det samlade programdokumentet ska genomföras i överensstämmelse med gemenskapsrättsliga bestämmelser, och i synnerhet med bestämmelserna … i gemenskapsdirektiven om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling.”

Direktiv 92/50/EEG

6 I artikel 1 a första stycket i rådets direktiv 92/50/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av tjänster (EGT L 209, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 139), i dess lydelse enligt rådets direktiv 93/36/EEG av den 14 juni 1993 (EGT L 199, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 4, s. 126) (nedan kallat direktiv 92/50) definieras ”offentliga tjänsteavtal” [*] i princip som skriftliga avtal med ekonomiska villkor mellan en tjänsteleverantör och en upphandlande myndighet, medan det i artikel 1 b första stycket i samma direktiv anges att ”upphandlande myndigheter” i princip utgörs av staten, regionala eller lokala myndigheter, organ som lyder under offentlig rätt och sammanslutningar av en eller flera av dessa myndigheter eller organ som lyder under offentlig rätt. [*I enlighet med terminologin i senare rättsakter används nedan termen offentligt tjänstekontrakt. Övers. anm.]

7 I artikel 7 i direktiv 92/50 föreskrivs att det ska tillämpas på [offentliga tjänstekontrakt] vilkas uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 200 000 euro.

Förordning nr 2988/95

8 I tredje och femte skälen i förordning nr 2988/95 anges att ”[d]et är … viktigt att inom alla områden bekämpa handlingar som kan skada gemenskapernas finansiella intressen” och att ”[d]e oegentligheter och de administrativa åtgärder och sanktioner som har samband med oegentligheterna anges i föreskrifter för olika sektorer i enlighet med denna förordning”.

9 Artikel 1 i förordning nr 2988/95 har följande lydelse:

”1. För att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen antas härmed allmänna regler om enhetliga kontroller och om administrativa åtgärder och sanktioner rörande oegentligheter i förhållande till gemenskapsrätten.

2. Med oegentligheter avses varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för gemenskapernas räkning.”

10 Artikel 3 i förordning nr 2988/95 har följande lydelse:

”1. Preskriptionstiden för att vidta åtgärder är fyra år från det att den oegentlighet som avses i artikel 1.1 begicks. Kortare preskriptionstider, dock inte under tre år, kan emellertid föreskrivas i de regler som gäller för vissa sektorer.

För kontinuerliga eller upprepade oegentligheter löper preskriptionstiden från den dag då oegentligheten upphörde. För fleråriga program sträcker sig preskriptionstiden åtminstone fram till programmets definitiva avslutning.

Preskriptionstiden avbryts av varje åtgärd som den behöriga myndigheten underrättar den berörda personen om och som har till syfte att utreda eller beivra oegentligheten. Preskriptionstiden börjar åter löpa efter varje åtgärd som innebär avbrott.

…

3. Medlemsstaterna har möjlighet att tillämpa en längre frist än den som anges i punkt 1 …"

11 I artikel 4.1 och 4.4 i nämnda förordning anges följande:

"1. Varje oegentlighet medför som en allmän regel att den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt dras in

— genom förpliktelse att betala tillbaka utestående belopp eller de belopp som uppburits på ett otillbörligt sätt,

…

4. De åtgärder som anges i denna artikel skall inte anses som sanktioner."

Bakgrund till målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

12 CCI ingav en ansökan om Eruf-stöd till prefekten i Indre för att genomföra en kampanj kallad ”Objectif Entreprises” (företagssatsningen). Syftet med kampanjen var att finna franska och utländska investerare som skulle kunna etablera sig i departementet Indre.

13 Nämnda ansökan ledde till att ett avtal undertecknades den 20 december 1996 mellan prefekten i Indre och CCI, avseende utbetalning av ett Eruf-stöd till ett belopp om totalt 400 000 FRF (60 979,60 euro). I avtalet hänvisades bland annat till förordningarna nr 2081/93 och nr 2082/93. Stödet utbetalades i två omgångar. Den första utbetalningen avsåg 100 000 FRF och ägde rum den 17 december 1997 medan den andra utbetalningen avsåg 300 000 FRF och ägde rum den 8 december 1998.

14 Av beslutet om hänskjutande framgår även att CCI erhöll två utbetalningar från nationella fonder avseende samma kampanj. Även andra regionala och lokala myndigheter bidrog ekonomiskt till kampanjen.

15 Genomförandet av kampanjen ”Objectif Entreprises” blev föremål för en revision som genomfördes i enlighet med en uppdragsbeskrivning av den 9 maj 2000 från regionen Centres prefekt. Revisionen, som genomfördes i CCI:s lokaler den 14 juni 2000, avslutades med en rapport av den 14 mars 2001. CCI informerades om rapporten den 18 juli 2001. I rapporten, som har titeln ”Audit sur l’utilisation des Fonds structurels européens” (revision avseende användningen av europeiska strukturfonder), angavs att bestämmelserna på området för offentlig upphandling inte hade iakttagits beträffande CCI:s tilldelning av det kontrakt som avsåg genomförandet av kampanjen till bolaget DDB-Needham.

16 I rapporten angavs att CCI i Indre hade inlett ett anbudsförfarande. Inom ramen för det förfarandet offentliggjordes ett meddelande i *bulletin officiel des annonces des marchés publics* (BOAMP) den 4 november 1995. Av rapporten framgår även att det hölls ett sammanträde vid upphandlingsenheten vid CCI den 8 december 1995 och att det då beslutades att bolaget DDB-Needham skulle tilldelas det ifrågavarande kontraktet. Härvid angavs att endast två anbud kunde komma i fråga och att DDB-Needhams anbud valdes eftersom det företaget erbjöd högre kvalitet till lägre kostnad.

17 Det framgår emellertid av rapporten att det kontrakt som ingåtts mellan CCI och bolaget DDB-Needham hade undertecknats men inte daterats. Vidare anges att CCI den 27 september 1995 skickade en skrivelse med en sammanfattning av projektet till prefekten i Indre och att det däri angavs att ”CCI valt att tilldela företaget DDB-Needham kontraktet”.

18 I rapporten fastslogs även att ”dessa omständigheter är sådana att det förfarande för anbudsinfordran som inleddes i ett senare skede endast hade till syfte att det rättsförhållande som redan förelåg med stöd av (det icke daterade) kontraktet skulle formaliseras”. I den mån som denna brist på överensstämmelse i fråga om dateringen verkligen utgör en oegentlighet, angavs i samma rapport att om bestämmelserna om tilldelning av kontrakt hade iakttagits, bland annat bestämmelsen om offentliggörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, skulle det ha kunnat medföra att ett motsvarande anbud till ett lägre pris hade lämnats. De som avfattade rapporten ansåg att den omständigheten var sådan att det var motiverat att kräva att hela Eruf-stödet skulle återbetalas.

19 Prefekten i Indre underrättade, genom beslut av den 23 januari 2002, CCI om att allt stöd, bland annat stödet från Eruf, skulle återbetalas på grund av underlåtenheten att iaktta bestämmelserna om offentlig upphandling i samband med att den tjänsteleverantör som skulle ansvara för genomförandet av kampanjen ”Objectif Entreprises” utsågs.

20 CCI invände mot verkställigheten av de beslut om återkrav som prefekten i Indre fattat och vilka motsvarade begärda belopp. Invändningen avslogs genom ett tyst beslut av Trésorier-payeur général (uppbördsmyndigheten).

21 Den 23 januari 2002 väckte CCI i Indre talan i flera mål vid Tribunal administratif de Limoges (förvaltningsdomstolen i Limoges), bland annat om ogiltigförklaring av beslutet från prefekten i Indre. Talan i respektive mål ogillades i domar av den 3 juni 2004.

22 CCI överklagade detta avgörande till Cour administrative d'appel de Bordeaux (förvaltningsdomstolen i andra instans i Bordeaux), som i dom av den 12 juni 2007 upphävde ovannämnda avgöranden samt bland annat beslutet från prefekten i Indre av den 23 januari 2002 och de beslut om återkrav som densamme fattat. Cour administrative d'appel de Bordeaux fann att prefekten i Indre, genom en skrivelse som CCI skickade den 27 september 1995, hade underrättats om det beslut som CCI fattat, att tilldela företaget DDB-Needham kontraktet. Prefekten underrättades om detta beslut redan innan förfarandet för anbudsinfordran inleddes, dels eftersom den upphandlingsenhet som föreslog att just det företagets anbud skulle antas höll ett sammanträde den 8 december 1995, dels eftersom kontraktet undertecknades den 29 maj 1996, varvid prefekten närvarade.

23 Cour administrative d'appel de Bordeaux fann visserligen att CCI hade underlåtit att iaktta de bestämmelser om inbjudan till anbudsgivning som var tillämpliga i samband med nämnda upphandling, vilken för övrigt inte offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Den fastslog emellertid att det i det avtal som ingåtts mellan prefekten i Indre och CCI om beviljande av Eruf-stöd inte alls hänvisas till någon offentlig upphandling, att det i nämnda avtal inte föreskrivs att samtliga de handlingar som gör det möjligt att kontrollera huruvida bestämmelserna om offentlig upphandling iakttagits ska vidarebefordras och, slutligen, att artikel 4 i förordning nr 2988/95 inte har till syfte eller medför att nationella myndigheter ska kunna återkräva stöd från gemenskapsfonder utom i de fall som föreskrivs i nationell rätt.

24 Cour administrative d'appel de Bordeaux fann således att det varken följer av de bestämmelser som svaranden gjort gällande eller av avtalet av den 20 december 1996 om Eruf-stöd att det, för att ett sådant stöd ska beviljas, krävs att bestämmelserna om offentlig upphandling iakttas vid CCI:s tilldelning av kontrakt i syfte att genomföra kampanjen. Vidare fastslog samma domstol att eftersom de statliga myndigheterna från den 27 september 1995 hade kännedom om att DDB-Needham hade valts ut, med andra ord innan förfarandet för anbudsinfordran inleddes, kan det inte indirekt krävas att ett sådant villkor är uppfyllt med avseende på stöd som beviljas därefter.

25 Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration överklagade avgörandet från Cour administrative d'appel de Bordeaux av den 12 juni 2007, genom en ansökan som ingavs till Conseil d'État (högsta förvaltningsdomstolen) den 16 augusti 2007.

26 Mot denna bakgrund beslutade Conseil d'État att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

"1) Fråga huruvida det finns en rättslig grund av vilken det följer en skyldighet att återkräva det stöd som utbetalats till CCI:

När en upphandlande myndighet som beviljats Eruf-stöd inte har iakttagit en eller flera bestämmelser om offentlig upphandling för att genomföra den stödfinansierade verksamheten, och det för övrigt inte har ifrågasatts att verksamheten är berättigad till stöd ur denna fond och att den har genomförts, finns det någon gemenskapsrättslig bestämmelse, särskilt i … förordning (EEG) nr 2052/88 … och … förordning (EEG) nr 4253/88 …, som innebär att det föreligger en skyldighet att återkräva stöden? Gäller, om en sådan bestämmelse finns, denna skyldighet vid åsidosättande av alla bestämmelser om offentlig upphandling, eller endast

vid åsidosättande av vissa bestämmelser? Vilka är i det sistnämnda fallet dessa bestämmelser?

2) För det fall den första frågan åtminstone delvis besvaras jakande, fråga om villkoren för återkrav av stöd som felaktigt utbetalats:

a) Utgör det förhållandet att en upphandlande myndighet som beviljats ett stöd från Eruf åsidosätter en eller flera bestämmelser om offentlig upphandling vid valet av den tjänsteleverantör som får i uppdrag att genomföra den stödfinansierade verksamheten en oegentlighet i den mening som avses i förordning nr 2988/95? Kan det påverka bedömningen av huruvida en oegentlighet i den mening som avses i förordning nr 2988/95 föreligger att den behöriga nationella myndigheten, vid den tidpunkt då den beslutade att bevilja det stöd som begärts från Eruf, inte kunde vara ovetande om att stödmottagaren hade åsidosatt bestämmelserna om offentlig upphandling genom att, redan innan stödet tilldelades, ha anlitat den tjänsteleverantör som fick i uppdrag att genomföra den stödfinansierade verksamheten?

b) För det fall … fråga 2 a besvaras jakande – och mot bakgrund av att, såsom EU-domstolen har slagit fast [i dom av den 29 januari 2009 i de förenade målen C-278/07-C-280/07, Josef Vosding Schlacht, Kühl- und Zerlegebetrieb m.fl., REG 2009, s. I-457], den preskriptionstid som anges i artikel 3 i förordning nr 2988/95 är tillämplig på sådana administrativa åtgärder som beslut att återkräva ett stöd som en aktör uppburit felaktigt till följd av oegentligheter som denne begått – önskas svar på följande frågor:

— Ska preskriptionstiden börja löpa från den tidpunkt då stödet utbetalas till stödmottagaren eller från den tidpunkt då den sistnämnda använder

stödet för att betala den tjänsteleverantör som anlitats i strid med en eller flera bestämmelser om offentlig upphandling?

— Ska det anses att denna frist avbryts när den behöriga nationella myndigheten till stödmottagaren överlämnar en revisionsrapport, i vilken det konstateras att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har iakttagits och den nationella myndigheten uppmanas att till följd härav kräva återbetalning av de utbetalade beloppen?

— När en medlemsstat utnyttjar sin möjlighet enligt artikel 3.3 i förordning nr 2988/95 att tillämpa en längre preskriptionstid – särskilt när den allmänna preskriptionstid som tillämpades i Frankrike vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet var trettio år enligt artikel 2262 i civillagen (code civil), vilken stadgar att '[i]nga anspråk, oavsett huruvida de rör sak eller person, kan göras gällande längre än trettio år …' – ska en sådan frists förenlighet med gemenskapsrätten, särskilt med proportionalitetsprincipen, bedömas med hänsyn till den maximala preskriptionstid som föreskrivs i den nationella bestämmelsen som utgör den rättsliga grunden för den nationella myndighetens återkrav eller med hänsyn till den tidsfrist som faktiskt tillämpades i det enskilda fallet?

c) För det fall … fråga 2 a besvaras nekande, önskas svar på om gemenskapens finansiella intressen utgör hinder för att en domstol, i fråga om utbetalning av ett stöd såsom det stöd som är aktuellt i förevarande mål, tillämpar nationella bestämmelser om upphävande av gynnande beslut enligt vilka myndigheten – utom i fall av obefintlighet, erhållande genom bedrägeri eller på stödmottagarens begäran – endast kan upphäva ett gynnande beslut om det är rättsstridigt och sker inom en frist på fyra månader från det att beslutet fattades, men enligt vilka ett enskilt administrativt beslut, särskilt då det avser utbetalningen av ett stöd, emellertid kan förenas med ett villkor som, om det uppfylls, ger möjlighet att återkalla det aktuella stödet utan någon tidsbegränsning, varvid

det ska beaktas att Conseil d'État slagit fast att denna nationella bestämmelse ska tolkas så att den endast kan åberopas av mottagaren av ett stöd som på ett otillbörligt sätt har beviljats enligt en gemenskapsbestämmelse om denne har varit i god tro?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

27 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 23.1 tredje strecksatsen i förordning nr 4253/88 jämförd med artikel 7.1 i förordning nr 2052/88, under de omständigheter som är i fråga i det nationella målet, utgör rättslig grund för de nationella myndigheternas återkrav från stödmottagaren av hela det stöd som beviljats från Eruf, av det skälet att stödmottagaren, i sin egenskap av "upphandlande myndighet" i den mening som avses i direktiv 92/50, inte har iakttagit bestämmelserna i nämnda direktiv, vid en offentlig upphandling av tjänster avseende genomförande av den kampanj för vilken stödmottagaren erhållit stödet.

28 I målet vid den nationella domstolen står det klart att CCI var upphandlande myndighet, att det ifrågavarande offentliga tjänstekontraktet avsåg ett belopp som översteg det tröskelvärde om 200 000 euro som anges i artikel 7 i direktiv 92/50 och att CCI i

Indre vid tilldelningen av det kontraktet inte iakttog bestämmelserna om sådan offentlig upphandling i direktiv 92/50, bland annat genom att den valde ut en medkontrahent innan meddelandet om upphandling offentliggjordes och för övrigt genom att meddelandet inte offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

29 Enligt artikel 7.1 i förordning nr 2052/88 krävs det för gemenskapsfinansiering av ett projekt att stödmottagare iakttar bestämmelserna om förfarandena för upphandling av ”offentliga tjänstekontrakt” i den mening som avses i direktiv 92/50, när stödmottagarna i fråga själva är ”upphandlande myndigheter” i den mening som avses i det direktivet och det offentliga kontrakt med stöd av vilket nämnda projekt ska genomföras överstiger det tröskelvärde som anges i artikel 7 i direktiv 92/50 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 januari 1998 i mål C-44/96, Mannesmann Anlagenbau Austria m.fl., REG 1998, s. I-73, punkterna 48 och 49).

30 Enligt artikel 23.1 första stycket i förordning nr 4253/88 ska medlemsstaterna, för att garantera fullbordandet av de verksamheter som genomförs av offentliga eller privata entreprenörer, vidta nödvändiga åtgärder under genomförandet av verksamheten för att regelbundet kontrollera att de verksamheter som finansieras av gemenskapen har genomförts korrekt, förhindra oegentligheter och lagföra sådana samt återkräva medel som förlorats till följd av överträdelse eller försummelse (se dom av den 13 mars 2008 i de förenade målen C-383/06-C-385/06, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., REG 2008, s. I-1561, punkt 37).

31 Det anges uttryckligen i artikel 7.1 i förordning nr 2052/88 att den verksamhet som finansieras av unionens budget ska överensstämma med bestämmelserna i direktiven om offentlig upphandling. Om en mottagare av stöd från unionen, i sin egenskap av upphandlande myndighet, åsidosätter bestämmelserna i direktiv 92/50 i samband med genomförandet av den verksamhet som stödet avser, utgör det således en sådan oegentlighet som avses i artikel 23.1 i förordning nr 4253/88. Vidare ska stödmottagarens agerande i förekommande fall betecknas som ”överträdelse” eller ”försummelse” i den mening som avses i samma bestämmelse.

32 Enligt artikel 23.1 första stycket i förordning nr 4253/88 jämförd med artikel 7.1 i förordning nr 2052/88 kan, när finansiering av en verksamhet erhålls från Eruf, och en granskning visar att villkor som föreskrivs för genomförandet av verksamheten har åsidosatts – i förevarande fall villkoret att unionsbestämmelserna om offentlig upphandling ska iakttas när stödmottagaren är en upphandlande myndighet – en medlemsstat som har beviljat ett finansiellt stöd från Eruf kan återkalla detta stöd och begära att stödmottagaren ska återbetala stödet, i syfte att förhindra nämnda oegentligheter och lagföra dem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 januari 2004 i mål C-271/01, COPPI, REG 2004, s. I-1029, punkt 48).

33 Det är förordning nr 4253/88 som utgör den relevanta rättsliga grunden för nämnda återkrav och inte förordning nr 2988/95, vilken endast fastställer de allmänna reglerna för kontroll och sanktioner i syfte att skydda unionens finansiella intressen. Det är med andra ord på grundval av nämnda artikel 23.1 som återkravet ska ske (se domen i de ovannämnda förenade målen Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., punkt 39).

34 Det ska emellertid erinras om att varje skönsmässig bedömning av medlemsstaten i fråga om lämpligheten i att kräva återbetalning av felaktigt eller rättsstridigt beviljade gemenskapsmedel är oförenlig med den skyldighet som föreskrivs i artikel 23.1 första stycket i förordning nr 4253/88 för de nationella myndigheterna att återkräva de felaktigt eller rättsstridigt utbetalda medlen (se domen i de ovannämnda förenade målen Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., punkt 38).

35 Artikel 23.1 i förordning nr 4253/88 medför således en skyldighet för medlemsstaterna att återkräva medel som förlorats till följd av överträdelse eller försummelse, utan att det är nödvändigt att sådan behörighet föreligger enligt nationell rätt (se domen i de ovannämnda förenade målen Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., punkt 40).

36 Domstolen påpekar härvid i likhet med den franska regeringen att medel som erhållits felaktigt på grund av en sådan oegentlighet kan anses ha ”förlorats till följd av överträdelse eller försummelse” från stödmottagarens sida i den mening som avses i den bestämmelsen. I artikel 23.1 preciseras nämligen, samtidigt som det hänvisas till skyldigheten att återkräva ”medel som förlorats till följd av överträdelse eller försummelse”, att utom i fall när medlemsstaten, förmedlaren eller entreprenören lägger fram bevis för att de var oskyldiga till överträdelsen eller försummelsen ska medlemsstaterna i andra hand vara skyldiga att återbetala ”felaktigt utbetalade belopp”. I denna bestämmelse likställs således dessa två begrepp.

37 I målet vid den nationella domstolen uppkommer även frågan huruvida det förhållandet att stödmottagaren, i sin egenskap av upphandlande myndighet, inom ramen för genomförandet av verksamheten, har underlåtit att iaktta tillämpliga bestämmelser om offentlig upphandling innebär att den nationella myndigheten har rätt att, på grundval av artikel 23.1 tredje strecksatsen i förordning nr 4253/88, kräva återbetalning av stödet i dess helhet när verksamheten, vilken delvis finansierats genom Eruf, faktiskt har genomförts.

38 Det ska framhållas att åsidosättande av skyldigheter, vars iakttagande är av grundläggande betydelse för att gemenskapssystemet ska fungera tillfredsställande, såsom de skyldigheter som följer av direktiv 92/50 avseende genomförande av verksamhet som finansieras genom Eruf, kan medföra att en rättighet enligt unionsrätten förloras (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 oktober 1995 i mål C-104/94, Cereol Italia, REG 1995, s. I-2983, punkt 24, av den 24 januari 2002 i mål C-500/99 P, Conserve Italia mot kommissionen, REG 2002, s. I-867, punkterna 100–102, och beslut av den 16 december 2004 i mål C-222/03 P, APOL och AIPO mot kommissionen, punkt 53).

39 Vidare ska medel som förlorats till följd av överträdelse eller försummelse inte endast återkrävas i de fall där verksamheten som finansierats genom strukturfonder inte genomförts respektive endast delvis genomförts (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 januari 2006 i mål C-240/03 P, Comunità montana della Valnerina mot kommissionen, REG 2006, s. I-731, punkt 77).

40 Det är visserligen, såsom kommissionen har framhållit, inte uteslutet att det med tillämpning av proportionalitetsprincipen fastslås att en mindre allvarlig oegentlighet endast medför delvis återbetalning av utbetalda medel. När det inom ramen för verksamhet som finansierats genom Eruf emellertid konstateras att stödmottagaren har åsidosatt en av de grundläggande skyldigheter som föreskrivs i direktiv 92/50, exempelvis genom att ha fattat beslut om tilldelningen av ett offentligt tjänstekontrakt innan förfarandet för anbudsinfordran inletts och vidare genom att ha underlåtit att låta offentliggöra ett meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning*, är det endast risken att en sådan oegentlighet medför att stödet helt dras in som kan skapa den avskräckande verkan som är nödvändig för en god förvaltning av strukturfondernas medel (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Conserve Italia mot kommissionen, punkt 101).

41 Mot bakgrund av det ovanstående ska den första frågan besvaras på så sätt att artikel 23.1 tredje strecksatsen i förordning nr 4253/88 jämförd med artikel 7.1 i förordning nr 2052/88, under de omständigheter som är i fråga i det nationella målet, utgör rättslig grund för de nationella myndigheternas återkrav från stödmottagaren av hela det stöd som beviljats från Eruf, utan att det är nödvändigt att sådan behörighet föreligger enligt nationell rätt, av det skälet att stödmottagaren, i sin egenskap av ”upphandlande myndighet” i den mening som avses i direktiv 92/50, inte har iakttagit bestämmelserna i nämnda direktiv, vid en offentlig upphandling av tjänster avseende genomförande av den kampanj för vilken stödmottagaren erhållit stödet.

Den andra frågan, delfråga a

42 Den nationella domstolen har ställt delfråga a i den andra frågan för att få klarhet i huruvida det förhållandet att en upphandlande myndighet, som mottagit Eruf-stöd, har överträtt bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50, vid tilldelningen

av ett kontrakt som avser genomförande av den stödfinansierade verksamheten, kan kvalificeras som en ”oegentlighet” i den mening som avses i artikel 1 i förordning nr 2988/95 och, om den frågan besvaras jakande, huruvida den omständigheten att den behöriga nationella myndigheten, vid den tidpunkt då den beslutade att bevilja detta stöd, inte kunde vara ovetande om att stödmottagaren redan hade valt ut den tjänsteleverantör som skulle få i uppdrag att genomföra den stödfinansierade verksamheten har betydelse för denna kvalificering.

43 Enligt artikel 1 i förordning nr 2988/95 avses med oegentligheter varje överträdelse av en bestämmelse i unionsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för unionens allmänna budget eller budgetar som den förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för unionens räkning.

44 Begreppet ”oegentlighet” i den mening som avses i förordning nr 2988/95 avser en överträdelse av en bestämmelse i unionsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör. Bestämmelsen om preskription i artikel 3.1 första stycket i nämnda förordning är följaktligen inte tillämplig på åtgärder som vidtas i syfte att lagföra oegentligheter som beror på fel från de nationella myndigheternas sida när de beviljar en ekonomisk förmån för unionens räkning och som finansieras av unionens budget (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 januari 2009 i mål C-281/07, Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, REG 2009, s. I-91, punkterna 20–22).

45 Under de omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen kan CCI, trots att den är en offentligrättslig juridisk person, såsom mottagare av ett stöd från unionens budget, vid tillämpningen av förordning nr 2988/95 jämställas med en ekonomisk aktör som anklagas för att ha överträtt en unionsbestämmelse. Det står emellertid klart att den påstådda överträdelsen av bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50 verkligen är följden av ett agerande från CCI:s sida och inte från den myndighet som beviljat Eruf-stöd för unionens räkning och ur unionens budget.

46 Verksamhet som står i strid med direktiv 92/50 får inte finansieras av strukturfonder, såsom bland annat följer av artikel 7.1 i förordning nr 2052/88. Om mottagaren av ett Eruf-stöd, i egenskap av upphandlande myndighet, överträder bestämmelser om offentlig upphandling av tjänster med avseende på genomförandet av den stödfinansierade verksamheten, medför det således en otillbörlig utgift, vilket får en negativ ekonomisk effekt för unionens budget.

47 Även oegentligheter som inte har någon bestämd ekonomisk inverkan kan allvarligt skada unionens finansiella intressen (se dom av den 15 september 2005 i mål C-199/03, Irland mot kommissionen, REG 2005, s. I-8027, punkt 31).

48 Vad beträffar den omständigheten att stödmottagaren underrättade de behöriga myndigheterna om valet av medkontrahent redan innan det förfarande för anbudsinfordran inleddes som hade till syfte att tilldela det ifrågavarande kontraktet, saknar den betydelse för kvalificeringen av begreppet ”oegentlighet” i den mening som avses i artikel 1.2 i förordning nr 2988/95 (se, analogt, dom av den 16 mars 2006 i mål C-94/05, Emsland-Stärke, REG 2006, s. I-2619, punkt 62).

49 Mot bakgrund av det ovanstående ska delfråga a i den andra frågan besvaras enligt följande. Det förhållandet att en upphandlande myndighet, som mottagit Eruf-stöd, har överträtt bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50 vid tilldelningen av ett kontrakt som avser genomförande av den stödfinansierade verksamheten utgör en ”oegentlighet” i den mening som avses i artikel 1 i förordning nr 2988/95, även när den behöriga nationella myndigheten, vid den tidpunkt då den beslutade att bevilja detta stöd, inte kunde vara ovetande om att stödmottagaren redan hade valt ut den tjänsteleverantör som skulle få i uppdrag att genomföra den stödfinansierade verksamheten.

Den andra frågan, delfråga b, första och andra strecksatserna

50 Den nationella domstolen har ställt delfråga b i den andra frågan, första och andra strecksatserna, för att få klarhet i från vilken tidpunkt preskriptionstiden på fyra år som föreskrivs i artikel 3.1 första stycket i förordning nr 2988/95 börjar löpa, när en upphandlande myndighet, som mottagit Eruf-stöd, överträder bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50, vid tilldelningen av ett kontrakt som avser genomförande av den stödfinansierade verksamheten, och huruvida preskriptionstiden avbryts, i den mening som avses i artikel 3.1 tredje stycket i samma förordning, genom att en revisionsrapport överlämnas till stödmottagaren där det konstateras att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har iakttagits och den nationella myndigheten till följd härav uppmanas att kräva återbetalning av de utbetalade beloppen.

51 Det ska erinras om att det genom artikel 1.1 i förordning nr 2988/95 införts ”allmänna regler om enhetliga kontroller och om administrativa åtgärder och sanktioner rörande oegentligheter i förhållande till gemenskapsrätten” och detta, enligt tredje skälet i samma förordning, i syfte att ”inom alla områden bekämpa handlingar som kan skada gemenskapernas finansiella intressen”.

52 Genom att anta förordning nr 2988/95, och i synnerhet artikel 3.1 första stycket i denna, har unionslagstiftaren avsett att införa en allmän preskriptionsregel som är tillämplig på området. Genom denna har unionslagstiftaren avsett att dels fastställa en minsta preskriptionstid som är tillämplig i alla medlemsstater, dels fastställa att det inte ska vara möjligt att återkräva belopp som uppburits felaktigt från unionens budget, efter det att en tidsperiod om fyra år löpt ut från det att den oegentlighet som avser de omtvistade betalningarna har begåtts (dom av den 22 december 2010 i mål C-131/10, Corman, REU 2010, s. I-14199, punkt 39, och av den 5 maj 2011 i de förenade målen C-201/10 och C-202/10, Ze Fu Fleischhandel, REU 2011, s. I-3545, punkt 24).

53 Denna preskriptionsregel är tillämplig på oegentligheter som avses i artikel 4 i nämnda förordning och som kan skada unionens finansiella intressen (se dom av den 24 juni 2004 i mål C-278/02, Handlbauer, REG 2004, s. I-6171, punkt 34, och domen i de ovannämnda förenade målen Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb m.fl., punkt 22).

54 I det nationella målet, och med beaktande av de omständigheter som är i fråga i det målet, söker den nationella domstolen klarhet i från vilken tidpunkt preskriptionstiden ska börja löpa. Frågan är om den ska börja löpa från den tidpunkt då stödet utbetalas till stödmottagaren eller från den tidpunkt då den sistnämnda använder det stöd som uppburits för att betala den tjänsteleverantör som anlitats i strid med bestämmelserna om offentlig upphandling av tjänster i direktiv 92/50.

55 Eftersom unionens budgetmedel inte får användas inom ramen för verksamhet som genomförs i strid med bestämmelserna i direktiv 92/50, fastslår domstolen att, under de omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, de medel som stödmottagaren erhållit ska anses vara felaktigt utbetalda från det att stödmottagaren överträdde nämnda bestämmelser.

56 Vad beträffar en sådan överträdelse av bestämmelserna om inbjudan till anbudsgivning i direktiv 92/50, vilket antagits i syfte att undanröja hinder för friheten att tillhandahålla tjänster och således att skydda de ekonomiska aktörers intressen vilka är etablerade i en medlemsstat och som önskar erbjuda tjänster åt de upphandlande myndigheterna i en annan medlemsstat (se, bland annat, dom av den 18 oktober 2001 i mål C-19/00, SIAC Construction, REG 2001, s. I-7725, punkt 32), ska det erinras om att den inskränkning av friheten att tillhandahålla tjänster som sker genom en överträdelse av bestämmelserna i direktiv 92/50 fortgår under hela löptiden för de kontrakt som har ingåtts i strid med dessa bestämmelser (se dom av den 10 april 2003 i de förenade målen C-20/01 och C-28/01, kommissionen mot Tyskland, REG 2003, s. I-3609, punkt 36, och av den 18 juli 2007 i mål C-503/04, kommissionen mot Tyskland, REG 2007, s. I-6153, punkt 29).

57 Det är visserligen riktigt att det enligt vissa bestämmelser i direktiven om offentlig upphandling av tjänster är tillåtet för medlemsstaterna att bibehålla rättsverkningarna av kontrakt som har ingåtts i strid med dessa direktiv, och således skydda avtalsparternas berättigade förväntningar. Bestämmelserna får emellertid inte innebära att den upphandlande myndighetens beteende i förhållande till unionens budget ska anses vara förenligt med unionsrätten för tiden efter det att sådana kontrakt har ingåtts, eftersom detta skulle ge bestämmelserna i EUF-fördraget om upprättandet av den inre marknaden minskad räckvidd (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 april 2003 i de ovannämnda förenade målen kommissionen mot Tyskland, punkt 39, och dom av den 18 juli 2007 i det ovannämnda målet kommissionen mot Tyskland, punkt 33).

58 Härav följer att när, under sådana omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, mottagaren av ett Eruf-stöd överträder bestämmelserna om offentlig upphandling av tjänster i direktiv 92/50 med avseende på genomförandet av den stödfinansierade verksamheten, och detta medför en otillbörlig utgift och således ger en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget, kvarstår överträdelsen under hela löptiden för det kontrakt som har ingåtts mellan tjänsteleverantören och stödmottagaren på ett rättsstridigt sätt. En sådan oegentlighet ska således anses utgöra en ”kontinuerlig oegentlighet” i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95.

59 I enlighet med den bestämmelsen löper preskriptionstiden för återkrav av stöd som felaktigt utbetalats till stödmottagaren från den dag då oegentligheten upphörde. Under de omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, och eftersom det kontrakt som ingåtts för genomförandet av den verksamhet som finansierats av Eruf inte har upphävts utan har verkställts, börjar följaktligen preskriptionstiden på fyra år som föreskrivs i artikel 3.1 första stycket i förordning nr 2988/95 att löpa från den dag då verkställigheten av det offentliga kontrakt som ingåtts på ett rättsstridigt sätt avslutas.

60 Vad beträffar frågan om den omständigheten att en revisionsrapport överlämnas till stödmottagaren där det konstateras att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har iakttagits utgör en sådan åtgärd som har till syfte att utreda eller beivra

oegentligheten, och som innebär att preskriptionstiden avbryts med tillämpning av artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95, erinrar domstolen om följande. Preskriptionsfrister fyller allmänt sett funktionen att garantera rättssäkerheten. Denna funktion skulle inte fyllas helt om preskriptionsfristen i artikel 3.1 i förordning nr 2988/95 kunde avbrytas genom varje allmän kontrollåtgärd som de nationella myndigheterna vidtar utan att det finns misstankar om tillräckligt bestämda oegentligheter (se domen i det ovannämnda målet Handlbauer, punkt 40).

61 När nationella myndigheter överlämnar en rapport till en person och de i den rapporten påpekar en oegentlighet som denna person har medverkat till i samband med en bestämd verksamhet och begär in ytterligare upplysningar om verksamheten eller rentav ålägger personen en sanktion beträffande nämnda verksamhet, vidtar dessa myndigheter tillräckligt bestämda handlingar i syfte att utreda och beivra oegentligheten, i den mening som avses i artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95 (dom av den 28 oktober 2010 i mål C-367/09, SGS Belgium m.fl., REU 2010, s. I-10761, punkt 69).

62 Mot bakgrund av det ovanstående ska första och andra strecksatserna i delfråga b i den andra frågan besvaras enligt följande. När en upphandlande myndighet, som mottagit Eruf-stöd, under sådana omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, har underlåtit att iaktta bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50, vid tilldelningen av ett kontrakt som avser genomförande av den stödfinansierade verksamheten,

— ska den ifrågavarande oegentligheten anses utgöra en ”kontinuerlig oegentlighet” i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95, och preskriptionstiden på fyra år som föreskrivs i samma bestämmelser börjar följaktligen, med avseende på återkravet av det stöd som utbetalats felaktigt till stödmottagaren, att löpa från den dag då verkställigheten av det offentliga kontrakt som ingåtts på ett rättsstridigt sätt avslutas,

— utgör den omständigheten att en revisionsrapport överlämnas till stödmottagaren, där det konstateras att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har iakttagits och den nationella myndigheten uppmanas att till följd härav kräva återbetalning av de utbetalade beloppen, en tillräckligt bestämd handling i syfte att utreda och beivra oegentligheten, i den mening som avses i artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95.

Den andra frågan, delfråga b, tredje strecksatsen

63 Den nationella domstolen har ställt delfråga b i den andra frågan, tredje strecksatsen, för att få klarhet i huruvida en medlemsstat med beaktande av proportionalitetsprincipen har rätt att tillämpa en preskriptionstid på trettio år med avseende på återkrav av en förmån som felaktigt erhållits från unionens budget, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 3.3 i förordning nr 2988/95 om möjligheten att tillämpa en längre preskriptionstid.

64 I samband med den möjlighet som föreskrivs i denna bestämmelse har medlemsstaterna ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vid fastställandet av de längre preskriptionstider som de önskar tillämpa i fall av oegentligheter som skadar unionens finansiella intressen (domen i det ovannämnda målet Corman, punkt 54).

65 Med hänsyn till syftet att skydda unionens finansiella intressen – med avseende på vilket unionslagstiftaren ansåg att en preskriptionstid på fyra år, eller till och med tre år, i sig var tillräckligt lång för att de nationella myndigheterna skulle ha möjlighet att lagföra oegentligheter som skadar dessa finansiella intressen och som kan leda till åtgärder, såsom återkrav av förmåner som erhållits felaktigt – förefaller en preskriptionstid på trettio år gå utöver vad som är nödvändigt för en skyndsam förvaltning (se domen i de ovannämnda förenade målen Ze Fu Fleischhandel och Vion Trading, punkt 43).

66 Delfråga b i den andra frågan, tredje strecksatsen, ska således besvaras på så sätt att proportionalitetsprincipen utgör hinder för medlemsstaterna att, när de utnyttjar sin möjlighet enligt artikel 3.3 i förordning nr 2988/95, tillämpa en preskriptionsfrist på trettio år med avseende på återkrav av en förmån som felaktigt erhållits från unionens budget.

Den andra frågan, delfråga c

67 Denna fråga har endast ställts för det fallet att delfråga a i den andra frågan besvaras nekande.

68 Med beaktande av det svar som lämnats med avseende på den senare frågan, saknas det skäl att besvara delfråga c i den andra frågan från den nationella domstolen.

Rättegångskostnader

69 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) **Artikel 23.1 tredje strecksatsen i rådets förordning (EEG) nr 4253/88 av den 19 december 1988 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet, i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993, jämförd med artikel 7.1 i rådets förordning (EEG) nr 2052/88 av den 24 juni 1988 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet, i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2081/93 av den 20 juli 1993, utgör rättslig grund för de nationella myndigheternas återkrav från stödmottagaren av hela det stöd som beviljats från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), utan att det är nödvändigt att sådan behörighet föreligger enligt nationell rätt, av det skälet att stödmottagaren, i sin egenskap av ”upphandlande myndighet”i den mening som avses i rådets direktiv 92/50/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av tjänster, i dess lydelse enligt rådets direktiv 93/36/EEG av den 14 juni 1993, inte har iakttagit bestämmelserna i nämnda direktiv, vid en offentlig upphandling av tjänster avseende genomförande av den kampanj för vilken stödmottagaren erhållit stödet.**

2) **Det förhållandet att en upphandlande myndighet, som mottagit Eruf-stöd, har överträtt bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50, i dess lydelse enligt rådets direktiv 93/36, vid tilldelningen av ett kontrakt som avser genomförande av den stödfinansierade verksamheten, utgör en ”oegentlighet” i den mening som avses i artikel 1 i rådets förordning (EG,**

Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, även när den behöriga nationella myndigheten, vid den tidpunkt då den beslutade att bevilja detta stöd, inte kunde vara ovetande om att stödmottagaren redan hade valt ut den tjänsteleverantör som skulle få i uppdrag att genomföra den stödfinansierade verksamheten.

3) När en upphandlande myndighet, som mottagit Eruf-stöd, under sådana omständigheter som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, har underlåtit att iaktta bestämmelserna om offentlig upphandling i direktiv 92/50, i dess lydelse enligt rådets direktiv 93/36, vid tilldelningen av ett kontrakt som avser genomförande av den stödfinansierade verksamheten,

— ska den ifrågavarande oegentligheten anses utgöra en ”kontinuerlig oegentlighet” i den mening som avses i artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 2988/95, och preskriptionstiden på fyra år som föreskrivs i samma bestämmelser börjar följaktligen, med avseende på återkravet av det stöd som utbetalats felaktigt till stödmottagaren, att löpa från den dag då verkställigheten av det offentliga kontrakt som ingåtts på ett rättsstridigt sätt avslutas,

— utgör den omständigheten att en revisionsrapport överlämnas till stödmottagaren, där det konstateras att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har iakttagits och den nationella myndigheten uppmanas att till följd härav kräva återbetalning av de utbetalade beloppen, en tillräckligt bestämd handling i syfte att utreda och beivra oegentligheten, i den mening som avses i artikel 3.1 tredje stycket i förordning nr 2988/95.

4) Proportionalitetsprincipen utgör hinder för medlemsstaterna att, när de utnyttjar sin möjlighet enligt artikel 3.3 i förordning nr 2988/95, tillämpa en preskriptionsfrist på trettio år med avseende på återkrav av en förmån som felaktigt erhållits från unionens budget.

Underskrifter